

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**Licențiat în Drept și Științe de Stat
Avocat**ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla, . 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, **CALEA BAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON N 16/98

AVIZ.—Cu acest număr intrăm în vacanță.

Cum aproape tot personalul din tipografie, corespondenții, biroul de redacție și administrație a fost mobilizat din cauza evenimentelor externe, suntem nevoiți a suspenda apariția «Curierului Judiciar», care de 22 ani n'a încetat nici odată de a apare regulat.

Vom relua apariția — să sperăm cât de curând — îndată ce copiii, frații, rudele și prietenii își vor face datoria pe câmpul de luptă, pentru ca «*Glasul României* să fie ascultat», și vor reveni în mijlocul nostru împodobiți de lauri birutației și admirația Europei și a lumii civilizate.

Să le ajute Dumnezeu!

«Curierul Judiciar»

A apărut: **Sentințe și păreri în diferite chestiuni juridice**, de d-l *E. M. Sculi*, judecător de ședință la Trib. Romanai, broșură în 72 pagini.

A apărut: **Chestiuni de procedură penală. — Inculpatul în luptă cu partea civilă**, de d-l magistrat *Petre Popescu*, cu o Prefață de d-l profesor I. Tanoviceanu. Studiu foarte interesant tipărit în o broșură format mare având 86 pagini. *Prețul lei 1.50.*

S U M A R

— **Convențiunile matrimoniale și legea timbrului**, de d-l judecător *Dem. G. Teodorescu*.

JURISPRUDENȚA:

— **Curtea de Apel Galați s. I: Commerz und Diskonto Bank din Berlin cere a se ridica starea de faliment a lui Leo Brauer**. (Atâta vreme cât un comerciant nu poate face față plăților, el se găsește în stare de faliment, pentru că starea de faliment a unui comerciant nu depinde de valoarea activului său ci numai de împrejurarea dacă poate plăti datorile sale comerciale. Măsurile luate de legiuitor în privința stărei de faliment a unui comerciant nu privește numai pe creditorii acestuia, dar și ordinea socială care este interesată pentru asigurarea creditului public în comerț), cu o Notă de d-l avocat *P. Vasilescu*.

Bezumatele Jurisprudenței Curței noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Partagin. — Caracter declarativ de drepturi. — Opozabilitatea lui terților independent de netranscrierea actului.

Casație s. II: No. 1: Islaz comunal. — Executarea măsurătorii și hotărâmirii lui. — Contestație. — Recurs în casație. — Termen. — Art. 402 pr. civ.; No. 2: Pe tepe. — Munca silnică. — Neaplicarea ei, când acuzatul are 60 ani împliniți. — Motiv de casare invocat din oficiu. — Admitere. — Art. 14 c. penal.

Casație s. III: No. 1: Taxa de 3% pe salar. — Asociat care conduce și administrează o societate. — Remunerație anuală, pentru serviciile ce prestează, deosebit de beneficiile din asociație. — Aplicarea taxei de 3% asupra acelei retribuții.

Convențiunile matrimoniale și legea timbrului

Dela început se impune o constatare. Formele de aplicare a principiilor juridice sunt în raport cu starea socială și materială a unui popor.

Regimul dotal a fost inventat și aplicat într-o societate burghază unde femeia nu lucrează alături cu bărbatul pentru a câștiga cu ce să-și întrețină familia, sau să agonisească avere. Femeia are a avea ei personală și bărbatul se folosește de această avere, iar lui îi cade sarcina de a îngriji de îndestularea familiei.

Bărbatul când se căsătorește are, sau avere personală, sau o carieră care îi procură mijloacele pentru susținerea sarcinilor familiei.

Nu tot astfel se întâmplă la o populație într-o stare socială și economică înapoiață, cum este populația noastră rurală. Femeia aduce ceva vite și obiecte de menaj, câte odată pământ și muncește împreună cu bărbatul pentru a susține greutatea casei. Bărbatul la rândul lui aduce o casă și o bucată de pământ și vitele necesare. Am discutat altă dată această stare socială a țaranului și am arătat că de fapt țaranii practică societatea de achizițiuni dela titlul contractului de căsătorie¹⁾.

Bărbatul se căsătorește între 18 și 21 ani și până la ziua căsătoriei el nu a ieșit din casa părintească, a muncit împreună cu părinții și nu și-a agonisit nimic personal. La trecerea în căsătorie e absolut în aceeași condițiune ca și o fată. Părinții îi dau ce pot pentru a-și îngheba o gospodărie precum dau și părinții fetei.

Va să zică, din punct de vedere economic și social bărbatul și femeia trecând în căsătorie sunt absolut în aceeași stare.

După cum regimul dotal aplicat la populația rurală e nedrept și dă rezultate răufăcătoare, de oarece femeia muncește alături cu bărbatul și tot ce se câștigă e al bărbatului; tot astfel după legea timbrului, dacă ar fi să aprobăm majoritatea jurisprudenței și a doctrinei se comite o nedreptate și se pune o piedică bunului mers al lucrurilor. Într-adevăr după codul civil, dotal este numai ceea ce se aduce bărbatului din partea sa numele femeiei. Deci, dacă nu se vorbește despre ceace se aduce în numele bărbatului, ceace se va aduce nu va fi

1) Vezi «Curierul Judiciar» No. 14/911.

dotă. Ce va fi deci? Donație, zice jurisprudența și majoritatea doctrinei.

Și de aci decurg o sumă de consecințe. Actul va fi supus la taxa timbrului fix de 10 lei coafa, se vor plăti taxe de înregistrare după gradul de rudenie ca la orice donație.

Iată deci pe țărănul care ar vrea să facă act scris de ceace dă fiului său la nuntă, obligat să plătească timbru fix de 10 lei plus taxa de înregistrare și accesoriile, ceace se poate urca la frumusețea sumă de 50 lei. Va renunța la asemenea act după cum a renunțat toldeaua și se va mulțumi să decale în fața rudelor la logodnă sau nuntă că îi dă atât. Care va fi rezultatul? Mi s'a întâmplat la comuna Păuș-cari-Otăsău, pendinte de ocolul Ocele Mari, un caz care m'a pus pe gânduri.

Se prezintă la primărie o femeie cu patru copii, cel mai mare în vârstă de șase ani și pe plângere că socrul său i-a luat pământul ce i-a dat bărbatului ei la nuntă în întindere de câteva hectare. Contract de căsătorie n'aveau, alt act de mutație între tată și fiu nu s'a făcut, l-am explicat femeiei situația ei și am plecat lasând-o cu descurajarea în suflet. Mi s'a întâmplat un caz mai ciudat la Văleni, în ocolul Zătreni. Tatăl a luat pământul, vânzându-l, chiar trăind fiul său. Nu trebuie uitat niciodată că judecătorul de ocol rural trebuie să se gândească mult asupra efectului moralizator ce-l are exercițiul profesiei sale. Țărănul nu știe de forme, el știe de dreptatea naturală și aci trebuie îndreptată toată atenția.

Pentru a pune capăt unei asemenea stări chaotice am făcut formulare de contracte de căsătorie pentru săteni și am obligat pe primării să-i îndemne să facă contracte înainte de celebrarea căsătoriei.

În aceste contracte se prevede ce dau părinții bărbatului precum și ce dau părinții miresei, iar la sfârșit se stipulează o societate de achizițiuni pentru viitorii soți conform art. 1287 și următoarele din codul civil, cu facultatea pentru femeie de a se lepăda de această societate la desfacerea căsătoriei dacă o găsește insolubilă și cu dreptul bărbatului de a dispune de averea societății în timpul vieții.

Piedica cea mare însă e legea timbrului. Și aici trebuie să arăt motivele pentru care cred că până la 1500 lei—sumă până la care se ridică marea majoritate a contractelor de căsătorie a țărănilor—aceste contracte sunt scutite de timbru chiar dacă se aduce ceva și în numele bărbatului.

O donație nu poate să fie întru cât bărbatul primește ceace a câștigat în familia tatălui său până se căsătorește. Țărăni muncesc dela vârsta de șapte ani cu părinții și ceace li se dă e un drept al lor. Apoi de ce fata să fie scutită de timbru și taxe când din punct de vedere economic sunt în perfectă egalitate.

Acestea sunt motive de echitate destul de puternice și numai dacă un text de lege ar prevedea expres că ceace se dă bărbatului prin contractul său de căsătorie este socotit donație, se va considera ca atare. Art. 43 al. 29 din legea timbrului, prevede că contractele de căsătorie sau convențiunile matrimoniale, când valoarea lor e mai mică de 1500 lei vor fi scutite de taxa timbrului.

Oare ce se dă bărbatului nu se referă la convenția matrimonială, nu e dată în vederea căsă-

toriei? Nu e o donație incidentală dată unei alte persoane.

Art. 49 din aceeași lege prevede că «inzeștrările și donațiile cu titlu de dotă, de orice bunuri mobile sau imobile în linie descendentă sunt scutite de taxe de înregistrare».

«Inzeștratul va plăti taxa de înregistrare în momentul deschiderii succesiunii, sculindu-se averea până la 2000 lei».

Legea vorbește de inzeștrat nu de inzeștrată, un termen generic pentru oricare din soți. Nu știu dacă legiuitorul s'a gândit în mod precis la cazul ce discutăm, dar' credem că a simțit nevoia socială în mod vag.

E adevărat că pentru calificarea actelor juridice în legea timbrului trebuie să ne referim la codul civil, dar când în legea timbrului găsim texte de unde se vede spiritul de a ru se referi la codul civil, ni se pare că voim să fim mai catolici decât Papa, dacă nu ținem seamă de aceste texte.

Care vor fi pierderile fiscului? Nici una, căci inzeștrații vor plăti la moartea părinților taxa de succesiune cuvenită. Dacă îi vom obliga să plătească taxele de donație la facerea contractului de căsătorie, nu vor face acest act din lipsa de mijloace și vor rămâne să plătească dreptul fiscului la moartea inzeștrătorilor, căci în definitiv ceace se dă soților e un avans din succesiune.

În schimb dacă vor rămâne fără acte, va dura o stare incertă în raporturile lor economice dăunătoare ordinii sociale.

DEM. G. TEODORESCU

Budești-Argeș

judecător

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI S. I

Audiența de la 2 Maiu 1913

Președinția d-lui G. TANOVICIANU, prim președinte
Commerz und Disconto Bank din Berlin, cere a se ridica starea
de faliment a lui Leo Brauer
Decizia comercială No. 14

Faliment.—Condițiuni cerute pentru a fi declarat un comerciant în stare de faliment.—Comerciant care nu poate face față datoriilor sale comerciale.—stare de faliment.—Daca starea de faliment depinde de valoarea activului.—Art. 695 și 701 c. comercial.

1) Potrivit art. 695 c. com. este în stare de faliment comerciantul care a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale, iar potrivit art. 701 c. com. starea de faliment se constată și se pronunță fie după declarația falitului, fie după cererea unuia sau mai multor creditori, fie chiar din oficiu, ceia ce însemnează că măsurile luate de legiuitor în privința constatării stărei de faliment a unui comerciant, nu privește numai pe creditorii acestuia dar și ordinea socială care este interesată pentru asigurarea creditului public în comerț.

2) Atâta vreme cât un comerciant nu poate face față plăților, el se găsește în stare de faliment, pentru că starea de faliment a unui comerciant, nu depinde de valoarea activului său, ci numai de împrejurarea dacă poate plăti datoriile sale comerciale.

Curtea,

Având în vedere că prin opoziția făcută de Commerz und Disconto Bank se cere a se ridica starea de faliment a comerciantului Leo Brauer, pentru motivul că

s'a plătit o parte din creditori iar alții i-au acordat termen de plată, așa că acum ne mai având nici un creditor nu mai poate fi ținut în stare de faliment;

Considerând că, potrivit art. 695 c. com. este în stare de faliment comerciantul care a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale, iar potrivit art. 701 c. com. starea de faliment se constată și se pronunță fie după declarația falitului, fie după cererea unuia sau mai multor creditori fie chiar din oficiu, cece înseamnă că măsurile luate de legiuitor în privința constatării stărei de faliment a unui comerciant, nu privesc numai pe creditorii acestuia, dar chiar și ordinea socială care este interesată pentru asigurarea creditului public în comerț, căci altfel nu ar fi motiv pentru ca falimentul unui comerciant să se poată declara din oficiu;

Că astfel fiind, desi creditoarea Commerz und Disconto Bank, la care a aderat în sedință și alte bănci creditoare, au cerut a se ridica starea de faliment a comerciantului Leo Brauer, aceasta însă nu se poate decide numai după interesul de moment și voința lor, ci ținând seamă și de interesul general al comerțului, așa că pentru a se admite cererea lor trebuie a se examina nu atât interesul creditorilor cât împrejurarea dacă comerciantul L Brauer este sau nu în încetare de plăți pentru datoriile sale comerciale căci aceasta dovedește starea de faliment;

Având în vedere că din actele din dosar se constată următoarele fapte: Comerciantul Leo Brauer din Brăila, mare armator și proprietarul unei însemnate flote de comerț, fiind să speculeze mai bine flota sa se învoeste în Iunie 1909 cu o mare casă de export din Brăila sub firma P Kirschen să o comanditeze cu creditul său și în acest scop îi deschide credite foarte însemnate mai ales Băncii Comerciale Române, Generala Română și Agricola, cu care lucra în cont curent, fără termen, asigurat prin gajarea vaselor sale de transport și a mărfurilor ce conțineau. Svonindu-se că operațiile ce făceau nu erau tocmai regulate, reprezentanții băncilor se informează că șlepurile cu mărfuri se descărcau fără avizul lor, că unele nu conțineau cantitatea de mărfuri înscrisă în conesamentele depuse la bănci, fie că conasamentele erau false, fie că se susținea din mărfurile depuse în șleपुरi și numitele bănci văzând în aceasta micșorarea garanțiilor pentru plata creanțelor lor, denunță conturile curente și cer debitorului L Brauer acoperirea soldului. Dar acesta nefiind următor, Banca Comercială română, Generala Română și Banca Agricolă au cerut împreună cu petiția reg la No 14471 din 25 Oct 1911, declararea în stare de faliment și tot odată au cerut a se lua măsuri de asigurare, fiind indicii de fraudă. Trib. pe de o parte fixează termen, pe de alta ordonă pe baza art. 697 c. com. ca pârâțul să depună registrele și bilanțul în camera de consiliu, precum și o listă a creditorilor pe care a depus-o mai târziu, fiind arestat în interval de jud. de instrucție pentru fraude, și în această listă băncile reclamante sunt recunoscute ca creditoare cu sume importante Prin scrisoarea din 27 Oct 1911, sflată la dosar, Banca Agricolă după ce pune în vedere debitorului său L. Bauer lipsurile de mărfuri din șlepurile gajate, despre care acesta avea cunoștință, cere de a se pune în regulă cu gajurile în termen de 24 ore dela primirea scrisoarei căci altfel va lua măsuri de intră în bani, la care acesta a răspuns prin scrisoarea din 23 Oct. 911 prin a da autorizație Băncii Agricole de a vinde șlepurile și cerealele date în gaj pentru acoperirea creanței sale, autorizație pe care a dat-o în urmă și celorlalte bănci reclamante. Față de creanțele băncilor, recunoscute de comerciantul L Brauer că provin din afacerile comerciale indicate mai sus, față de împrejurarea că acele creanțe rezultând din conturi curente erau exigibile la cerere prin faptul că nu aveau un termen fixat pentru închiderea operațiilor contului curent, iar debitorul L. Brauer la denunțarea contului curent a răspuns prin scrisoarea din 23 Oct. 911 că dă auto-

rizare băncii creditoare să vândă gajul pentru acoperirea creanțelor sale, cece implică din partea sa o recunoaștere a imposibilității în care se afla de a face față soldului său debitor, trib. a constatat că comerciantul L. Brauer era în încetare de plăți pentru datoriile sale comerciale și prin sentința No. 124 din 18 Noembrie 1911 l-a declarat în stare de faliment, fixând în mod provizor data încetării plăților la 23 Oct. 1911;

În contra acestei sentințe nu s'a făcut apel de falit, ci numai opoziție de creditoarea Commerz und Disconto Bank la 29 Noembrie 1911, dar fiind lăsată în nelucrare, s-a procedat la măsurile dictate de procedura falimentului și lichidarea activului falitului L. Brauer, plătindu-se creanțe pentru suma de 4.267.591 lei 68, conform. statutului de repartiziție din 3 Aprilie 1913, făcut de jud. sindic al trib. Brăila, din suma de 6.451.555 lei 70, creanțe verificate și admise la masa falimentului, cum rezultă din raportul expertului C Gagiulescu de la 10 Iunie 1913, astfel că la 3 Aprilie 1913, data statului de repartiziție au mai rămas creanțe nelichidate pentru suma de 2183964 lei. După această repartiziție făcută de sindicul falitului L. Brauer, Commerz und Disconto Bank care primise în contul creanței sale de 1.033050 lei numai suma de 495000 lei, cere cu petiția reg. la No 7776 din 10 Aprilie 1913 a se pune în curs de judecată opoziția ce făcuse la 29 Noembrie 1911 în contra sentinței prin care fusese declarat în stare de faliment comerciantul L. Brauer, spre a se ridica starea de faliment a acestuia și a fi repus în capul afacerilor, căci numai prin acest mijloc ar avea posibilitatea de a se achita în întregime datoriile falitului, acordându-i termen de plată pentru rest. La această cerere au aderat în sedință și reclamantele Banca Comercială Română, Banca Generală Română și Banca Agricolă, ce rămăneau după statul de repartiziție deschise cu creanțe a căror valoare numai pentru ele ajungeau aproape la un milion și jumătate lei, declarând asemenea că acordă termen de plată pentru rest, deși prin cererea de declarare în stare de faliment afirmau că sunt indicii de fraudă, despre cari în urmă expertul C. Gagiulescu constată prin raportul său că falitul avea 2 rânduri de registre, că prin bilanțurile ce făcea la finele anului nu arăta a levărata sa situație căci trecea la activ tot ce posedă, iar la pasiv nu prezenta pe toți creditorii. Tot așa au aderat la cerere și alți creditori cari prin repartiziția făcută prin statul încheiat de jud. sindic la 3 Aprilie 1913, au dat declarații autentice că acordă falitului termen de plată pentru rest, rămânând numai câți va creditori cu sume mai puțin importante, cari nu au acordat nici un termen de plată;

Având în vedere că astfel fiind faptele comerciantului L. Brauer, cu drept cuvânt a fost declarat în stare de faliment prin sentința tribunalului Brăila No. 124 din 18 Noembrie 1911, pentru că el se găsea în stare de încetare de plăți pentru datoriile sale comerciale, încă de la 23 Octombrie 1911, când băncile reclamante Comercială Română, Generala și Agricola au denunțat conturile curente ce aveau cu debitorul L. Brauer și au cerut acoperirea soldelor debitoare ale fiecăreia, devenite astfel exigibile de atunci pentru că nu a fost în stare de a le acoperi;

Având în vedere că în aceiași situație se găsește și astăzi falitul L. Brauer, pentru-că după lichidarea activului său prin judecătoralul sindic, adică prin reprezentanțul falimentului, a mai rămas încă dator cu însemnata sumă de 2183964 lei, pe care nu e în stare a o plăti;

Având în vedere că la această situație apelanta obiectează că, cea mai mare parte din creditori au acordat termen de plată falitului, ast-fel că acum nu mai datorează nici o sumă, iar creditorii I. Bolhover, Moise Moidel, G. Draculis și alții, cari s'au prezentat în urmă unii și-au retras pretențiile I. Bolhover este achitat și pentru Moise Moidel cere a se plăti creanța sa de 7000 lei din o sumă de 16820 lei ce se găsește depusă la

sindicatul falimentului rămasă din lichidarea activului său, că pe lângă aceasta au mai rămas încă nevândute 2 imobile din Brăila, evaluate la 170 mii lei averea mobilă aflată în unul din aceste imobile evaluată la 265⁰⁰ lei, mașini și unelte sfiate în docuri evaluate la 25813 lei, altele în atelierul din b-dul Cuza Vodă, evaluate la 7884 lei în fine sileurile Anghelichi Dionisios, Fotino, Chelabolina și Spiridon evaluate la 337.000 lei precum și debitorii ai falimentului pentru suma de 125⁰¹⁸ lei, ceea ce ar face în total, după evaluarea din inventar, un activ în sumă de 686178 lei, din cari să despăgu-bească pe creditori;

Având în vedere că dacă am lua de bune afirmațiile apelantei despre activul ce a mai rămas nevândut falitului L. Brauer, încă cu o avere evaluată la 686178 lei nu se va putea acoperi datoriile sale în valoare de 2183964 lei, pentru că vremea minunilor a trecut de mult, așa că starea sa de insolabilitate este evidentă, dar pe lângă aceasta nici activul de 686178 lei nu este adevărat, pentru că din raportul expertului C. Gagulescu se constată că sileurile menționate mai sus, desi evaluate la 337000 lei au fost cumpărate numai cu 315⁰⁰⁰ lei, apoi suma de 125018 lei arată că se debitează falitului reprezentăți pe debitorii falitului existenți la încheierea bilanțului din 31 Decembrie 1909, iar nu pe aceia de la 18 Noembrie 1911, data declarării în stare de faliment, când nu se mai găsesc trecuți între debitori decât falitul P. Kirschen. comandantul său, care i-a rămas dator după lichidarea activului său încă cu 365437 lei, ce sunt pierduți, iar despre alți debitori ce sunt trecuți în registre, expertul arată că aceștia aveau depuse mărfuri în consemnație la falitul L. Brauer, care le-a fost vândute ca activ al său, așa că debitul lor era acoperit prin vânzarea mărfurilor lor, astfel fiind, valoarea activului falitului trebuie a fi redusă cu aceste sume, ceea ce va avea de efect de a micșora perspectiva achitării datoriilor sale;

Având în vedere că chiar dacă falitul L. Brauer ar poseda un activ net, care să fie mai mare decât pasivul de 2183.964 lei, totuși atâta vreme cât nu poate face față plăților, el se găsește în stare de faliment, pentru că starea de faliment a unui comerciant nu depinde de valoarea activului său, ci numai de împrejurarea dacă poate plăti datoriile sale comerciale, ceea ce n'a putut face la început când a fost declarat în stare de faliment și nici astăzi;

Având în vedere că acordarea termenului de plată ce s'a făcut de creditori pentru suma de 2.183.964 lei, nu poate schimba situația falitului, pentru că această creanță este restul unei creanțe devenite exigibile la 23 Octombrie 1911, când s'a constatat starea de încetare de plăți și această stare nu poate fi modificată prin acordarea posteroară de termene de plată în timpul operațiilor falimentului când s'a procedat la lichidarea activului, căci în timpul falimentului acordarea de termene se face după regulile moratorului; dar chiar dacă am presupune că creditorii ar putea acorda în această stare a procedurii falimentului noi termene de plată, totuși falitul L. Brauer nu poate beneficia de aceste termene conf. art. 1025 c. civ. pentru că este în completă stare de insolabilitate, fiindcă la o datorie comercială de peste 2 milioane lei, nu posedă decât un activ de aproximativ 500 de mii de lei; cum s'a arătat mai sus, cu care nu ar putea face față întregii sale datorii, chiar abandonând creditorilor întregul său activ, așa că se găsește și acum ca și mai înainte în stare de faliment;

Că, dar, apelanta Commerz und Disconto Bank care a făcut opoziție la declararea în stare de faliment a comerciantului Leo Brauer, nefăcând dovada că acesta este în stare de a-și plăti datoriile sale comerciale, cu drept cuvânt i s'a respins opoziția de prima instanță, așa că apelul său se găsește neîntemeiat și prin urmare trebuie a fi respins;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier V. Bălășescu, Curtea, respinge apelul etc.

(ss) D. V. Buzdugan; I. Corjescu; V. Bălășescu.

Grefier (s) A. Bălășescu.

O p i n i u n e

Subsemnații ne deosebim de părerea majorității și suntem pentru admiterea apelului firmei Commerz und Disconto Bank și retractarea sentinței declarative a falimentului Leo Brauer ur următoarele motive:

Având în vedere că pentru a atribui sentințelor declarative în faliment autoritatea lucrului judecat nu numai față de comerciantul declarat dar și de cei de altelea, art. 711 c. com. regulează un termen de 10 zile dela afisarea lor, în care pot fi opozate de orice altă persoană interesată; că dreptul de opoziție prevăzut de art. 711 constituind o cale ordinară de retractare a sentinței declarative, ea nu se poate considera definitivă decât după expirarea termenului stabilit de lege sau după cercetarea opoziției celui de altelea, făcută înăuntrul acestui termen; că banca apelantă atacând cu opoziție în termenul prescris de lege, sentința tribunalului prin care Brauer a fost declarat în stare de faliment a repus în discuție întreaga afacere împreună cu toate chestiile ce au format temeiurile sentinței declarative;

Având în vedere că Trib. a respins opoziția băncii pe motivul că n'avea interes să o facă și în caz când ar avea interes n'a dovedit că Brauer nu se găsește în stare de încetare de plăți;

Că, întrucât alți creditori nu au făcut vre-o propunere, cață a examina în prim rând faptele și împrejurările invocate din oficiu de trib și pe care s'a întemeiat spre a ajunge la concluziile de mai sus;

Având în vedere că lipsa de interes a băncii apelante trib. o deduce din faptul că aceasta nu mai are calitatea de creditoare, de oarece a declarat prin mandatarul ei, avocatul Boanță că o parte din creanța i-a fost achitată iar pentru rest a acordat debitorului un termen de plată, că tot trib. înăstură ca nevalabilă această declarație a lui Boanță pe motivul că procura sa nu-i dădea dreptul să o facă și prin urmare banca fiind o creditoare neachitată în întregime Brauer prin acest fapt se află în încetare de plăți;

Având în vedere că din procura legalizată de Minist. nostru de externe sub No. 4179/912 dată de bancă avocatului Boanță, se constată că acesta are dreptul de a încheia orice transacție, orice compromisuri a consimți la facere de concordate și a se învoi la moratorii; că având puterea de a face în numele mandantei sale acte mult mai grave cari tind la reducerea drepturilor ei, cu atât mai mult e în drept a acorda termene de plată, fără să se poată sustine că a depășit limitele mandatului său; că întrucât banca apelantă nu s'a îndestulat decât de o parte din creanța sa — de altfel pe calea unei lichidări silite la care nu se putea opune — a avut tot interesul să facă opoziția îngăduită de art. 711 c. com. pentru că îi dă posibilitatea ca obținând ridicarea stărei de faliment a lui Brauer, să urmărească în întregime realizarea creanței sale. Că e inadmisibilă susținerea trib. că dacă creditorul oponent s'a aranjat cu debitorul său numai are interes a exercita dreptul său de opoziție, căci atunci nu s'ar mai putea ridica nici o dată starea de faliment a unui comerciant care și-a desinteresat toți creditorii săi și nu se mai găsește în încetare de plăți, deci e suficient ca cel ce opozează să justifice un interes la epoca declarării în faliment, spre a fi legitimat a se opune mai târziu la declarare. Ori, nu se poate susține că banca apelantă n-a avut la acea epocă și n-are chiar și în prezent acest interes; că, prin urmare, respingerea de către trib. a opoziției sale pe acest motiv, nu are nici o temeinicie legală;

In ce privește chestiunea dacă Brauer e în încetare de plăți:

Având în vedere că sentințele declarative de faliment au un caracter special și se deosebesc de celelalte sentințe judecătorești prin aceea că sunt în același timp devolutive și atributive, în sensul că pun în discuție situația celui declarat în faliment, intim legată de toate faptele și împrejurările ce au putut interveni în tot cursul judecății afacerii și deci și cu prilejul judecății opoziției celor de al treilea; că din acest punct de vedere chestia de a se ști dacă un comerciant se găsește sau nu în încetare de plăți poate fi și trebuie examinată cu caracterul ce-l înfățișează la data judecărei opoziției și chiar în apel; că întru cât banca apelandă pretinde că Brauer nu se mai găsea în încetare de plăți în momentul cercetării opoziției sale, câtă a se examina faptele noi invocate din care se deduce această împrejurare și anume că aproape toți creditorii lui Brauer au fost achitați, o parte i-au acordat termene de plată, iar câți-va creditorii pentru sumi fără importanță sunt garanțați stăt prin activul lui Brauer cât și prin numerarul realizat din vânzarea unei părți a bunurilor sale, consemnat de sindicat;

Având în vedere că din lucrările coprinse în dosarul sindicatului (vol. 4), se constată în adevăr că un număr de 37 creditorii au cerut să li se repartizeze sumele rezultate din vânzarea unei părți însemnate din activul lui Brauer în achitarea creanțelor lor și a altor 20 creditori, din cari 4 neverificați, cu excluderea unui număr de 29 creditorii cari au renunțat din diferite motive la creanțele lor, iar pe lângă cerere au alăturat, spre confruntare, o listă a sindicatului de toți creditorii, din care se constată că nu mai existau alți creditori; că tribunalul încuviințând întocmirea de către judele sindicatului de repartiția sumei de lei 4267591, 68 bani rezultați din vânzare acest stat a fost format și aprobat de trib prin jurnatul No. 2640 din 4 Aprilie 1913 (vol. 4 fila 157), prin care tribunalul constată, ca și judele sindicatului prin adresa No. 921 din Aprilie 1913 (vol 5 p. 498), că s-au asigurat creanțele tuturor creditorilor chiar și acelor ce nu erau verificați, oședit de creditorii cari au renunțat la creanțele lor; că, pe de altă parte, creditorii achitați în parte au dat declarații exprese și autentice că acordă lui Brauer un termen de un an pentru plata restului ce li se mai cuvin și că consimt la ridicarea stărei de faliment;

Având în vedere că aceasta fiind situația lui Brauer în momentul judecărei opoziției lui Commerz und Disconto Bank câtă a se vedea dacă mai poate fi considerat în încetare de plăți;

Având în vedere că spre a ajunge la soluția contrară, tribunalul arată că mai sunt următorii 3 creditorii: Iacob Bolhofer, Moise Moidel și G. Draculis. Câtă deci a vedea dacă aceștia sunt în realitate creditorii și a examina cauzele pentru cari n'au fost achitați. În ce privește pe Bolhofer, din lucrări se constată că acesta a atacat cu apel procesul verbal de verificarea creanțelor pe motivul, între altele, că n'a fost achitat în integral, ceea ce e neexact, de oarece întreaga lui creanță de lei 400000 a fost primită la verificare și achitată cu preferință cu prilejul formării statului de repartiție; că dacă pretinde să i se mai aloce și procentele ulterioare și 10000 lei cheltuieli de judecată (vol. 6 fila 288), lucrul se contestă serios atât de creditorul opozițant cât și de falit, așa că refuzul de plată se întemeiază pe excepția de bună credință conf art. 696 c. com în cât trib nu se putea intenționa pe acest refuz spre a trage din el o consecință atât de gravă ca aceea a încetării plăților, care nu poate fi dedusă de cât dintr'un complex de împrejurări, iar nu dintr'un fapt izolat și discutabil. Al 2-lea creditor Moidel, se constată că a fost respins de la verificare și deci a pierdut calitatea de creditor; acesta e un simplu revendicant de mărfuri

în valoare de 7000 lei, contestat de asemeni de falit și ale cărui pretenții se găsesc în curs înaintea justiției, deci sunt litigioase și în tot cazul ele sunt garantate cu numerarul de 16820 lei aflător în casa sindicatului, din care Brauer consimte să se consemneze suma pretinsă (a se vedea rezumatul de concluzii) în sfârșit al 3-lea creditor, Draculis, din dosar (vol. 5 fila 581) se constată că și-a retras cererea de a i se admite creanța sa. În cât a pierdut calitatea de creditor. Trib mai afirmă că, mai există și alți creditori, fără a motiva însă sentința în acest punct. Din explicațiile date de Brauer sprijinite pe dosar (a se vedea rezumatul de concluziuni) reese că aceștia nu sunt creditorii propriu ziși, ci 2 custozii și avocatul Niculescu, ale căror creanțe se acoperă cu prisosință din numerarul existent;

Astfel stând lucrurile, toată chestia relativă la încetarea plăților se reduce la creditorii cari au acordat lui Brauer termene pentru plata creanțelor lor;

Având în vedere că din dosarele falimentului (inventar filele 269-279, 365 verso și 371 și urm. vol 5), se mai constată că nu s'a vândut întregul activ al lui Brauer și că posedă încă avere consistând în imobile, mobile, mașini, unelte, șleperi și portofoliul său de 125'18 lei, atîngând un total de lei 686178, care poate servi de bază pentru reluarea activității sale comerciale, că creditorii neachitați integral acordând lui Brauer termene de plată de un an, acesta se găsește în o situație cu totul avantajoasă și nouă, de oarece a achitat o sumă considerabilă din pasivul său (3 din creanțe), posedă încă un activ important și se bucură de încrederea creditorilor săi cari i-au acordat mai departe creditul lor, cu convingere că va face în totul față angajamentelor sale comerciale. Împrejurarea că o bună parte din ei au fost achitați pe celea lichidării falimentului, nu are nici o influență, cum crede trib, deoarece falimentul fiind important, a suferit temporizări justificate și procedura lui n'a putut fi împiedicată din cauza caracterului executoriu-provizoriu al sentinței declarative a falimentului;

Având în vedere că, în urma pactului intervenit între Brauer și creditorii rămași neachitați, situația celui d'întâi s'a modificat, nemaî fiind aceiași din momentul declarării; că față de această modificare interesul public trebuie să cedeze interesului particular, care primează ori ce alte considerații, atâta timp cât nu se aduce nici o vătămare ordinii sociale;

A admite teoria contrarie a trib, e a susține că nu se găsește în încetare de plăți decât acela care și a achitat integral pe creditorii săi e a nu mai permite nici unui comerciant, un aranjament cu creditorii săi și nici a avea un pasiv alături de activul său, cu toate că se știe că întreprinderile comerciale, în lansarea lor trăiesc în primul rând din credit și gradul lor de prosperitate se apreciază prin rezultatele ulterioare obținute, e a pune o condiție de drept acolo unde legea așază o chestie de fapt, supusă numai aprecierii judecății și a nu mai deduce faptul încetării plăților din complexul tuturor împrejurărilor, ci dintr'un fapt unic și excesiv, acel al neplății integrale a tuturor creditorilor;

Privită chestiunea sub acest raport, constatăm din raportul de expertiză și de evaluare a activului falimentului, că afacerile lui Brauer, armator de șleperi și remorhere și exportator de cereale, în cursul ultimilor ani, începând din 19'8 și până în 1911 când a fost declarat, au mers tot prosperând. Ast-fel în intervalul dela 31 Decembrie 1909-1910, capitalul său a crescut cu 872549 lei, iar la data când se pretinde că a încetat plățile, activul său e de 91320103 lei față de un pasiv de 6451555, de unde reese că capitalul său care la 31 Decembrie 1908 era numai de 945555 lei atinge la acea dată, cifra de de 2522631 lei. Raportul de expertiză afirmă categoric că afacerile sale erau «foarte prospere» (vol. 5 p. 380 verso); aceiași constatare o face și judele sindicatului în raportul său asupra cauzelor falimentului, prin

care arată că pricina stărnirii afacerilor provine numai din faptul că Brauer «a abordat o sumă de afaceri fără a prevedea cum vor egi, îndatorindu-se peste măsură cu activul real de care dispunea» (p. 33 verso), ceiace poate constitui, în aceste împrejurări o jenă momentană de plăți, iar nu o încetare de plăți. Și că totul se reduce la o jenă momentană de a plăti, iar nu la o încetare reală de plăți, reiese cu suficiență dacă comparăm aceste date și constatări cu rezultatul dobândit prin lichidarea silită a unei părți din activul său, din care după deducerea cheltuielilor de ad-ție și justiție, a cotei statului și altele s'a realizat importanta sumă de 4267591 lei 68 b. repartizată tuturor creditorilor săi. Dacă i s'ar fi lăsat lui Brauer liberă ad-ție a comerțului desigur că rezultatele ar fi fost mult mai apreciabile, când prin lichidarea silită și în genere ruinătoare a falimentului, a putut da un asemenea rezultat. Din coroborarea tuturor acestor împrejurări reunite la un loc, din faptul plății integrale a unora din creditori, a plății parțiale a majorității creditorilor, a atitudinii creditorilor rămași în parte neachitați, în frunte cu cele mai reputele instituții de bancă cari au convenit la un aranjament benevol cu Brauer prevăzând posibilitatea pentru acesta de a-i achita în termenele acordate, din felul întreprinderilor comerciale ale lui Brauer și din faptul că Brauer posedă încă un activ destul de însemnat cu care să reia conducerea afacerilor, înarmat cu creditul ce-i acordă mai departe creditorii, rezultă posibilitatea pentru dânsul — și aceasta e suficient — pentru a face față într'un viitor mai mult sau mai puțin apropiat tuturor angajamentelor sale comerciale. Se constată deci în mod destul de evident că Brauer nu a fost și nu e în o reală încetare de plăți, ci într'o jenă momentană care dispărând azi, nu îndreptățește menținerea contra sa a unei măsuri atât de riguroasă ca aceea a declarăției în stare de faliment. O atare măsură nu o îndreptățește nici interesul public și nu o cere nici interesul creditorilor aranjați, care se confundă cu însuși interesul superior al comerțului. Acest interes voește ca destoiniciile și energiile comerciale să nu fie înlăturate fără motiv dela activitatea vieții comerciale, ci din potrivă să li se dea puțința de a fi puse la contribuție în scopul stimulării acestei activități.

Pentru aceste motive, suntem de părere a se ridica starea de faliment.

(ss) G. Tanovicianu, Corneliu Botez

NOTA. — Curtea de apel secția I a din Galați în decizia pe care o adnotăm, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 695 c. com. constată, că falitul Brauer se afla în încetare de plăți pentru datorii comerciale, respinge deci apelul făcut de unul din creditori care cerea ridicarea stărei de faliment, confirmând sentința de declarare a primei instanțe.

În decizia pe care a pronunțat-o, Curtea pornește de la un considerant de ordine socială, că falimentul este instituit nu numai în interesul creditorilor, dar și al societății, făcând să reiasă, că în speța interesul creditorilor, care susțin ridicarea falimentului contrazice pe cel social. Observația Curței este justă, căci instanțele judiciare nu trebuie să se preocupe numai de interesul unuia, sau mai multor creditori, ci de interesul tuturor creditorilor și mai ales de ideia interesului public: exactitatea plăților, buna credință în executarea obligațiunilor, bunele deprinderi, sau educația comercială temeinică, care asigură creditul, fac să prospereze comerțul unei țări.

De la principiul Curtea se scoboară la urmă-

toarea constatare în fapt, că din lichidarea falimentului au mai rămas creanțe neachitate în sumă de 2183964 lei; că în opoziție s'au prezentat creditorii, care au acordat termene de plată, iar parte din ei n'au voit să prelungească acest termen; și că această stare de lucruri menținându-se și în apel creanțele nu sunt integral achitate și deci apelul este neintemeiat. Ca să ajungă la această soluție Curtea atribuie apelului efectul devolutiv și atributiv de instanță, adică repune procesul de la prima instanță în discuție cu toate faptele noi, cu toate împrejurările, care au luat naștere de atunci și până în apel. Cu alte vorbe, Curtea admite teoria, că se poate ridica starea de faliment în opoziție sau apel prin plata creanțelor în urma sentinței declarative. Suntem contra acestei teorii. Și motivele le-am arătat în No. 46 din 1909 al acestei reviste.

Admițând teoria efectului devolutiv și atributiv de instanță al apelului, Curtea rămâne însă în interpretarea strictă a art. 695 c. com. Poziția Curței în speța este conformă cu spiritul materiei falimentului. În adevăr, în dreptul comun fiind vorba de interese particulare, lacunele legii pot fi împlinite printr'o interpretare mai largă a judecătorului, dar în faliment interesul particular fiind subordonat celui public, este bine ca totul să fie prevăzut de lege și să rămână în limitele dispozițiunilor legii. Ast-fel, Curtea luând în discuție argumentul adus de Banca apelantă în privința activului rămas, trece peste chestia raportului dintre activ și pasiv, peste chestia solvabilității falitului, oprindu-se asupra faptului încetării plăților. Constatând deci, că atât la declarare cât și în apel falitul se prezintă având creanțe neachitate, Curtea deduce din acest fapt încetarea plăților respingând apelul. Încetarea plăților, ca criteriu în materie de declarare în faliment, prezintă superioritate dintr'un intreit punct de vedere: este legal, căci art. 695 c. com. nu vorbește de cât de încetarea plăților comerciale; este sigur, căci pe cât de arbitrar și greu de constatat este chestia activului, a solvabilității, pe atât de pozitiv și ușor de văzut este chestia încetării plăților; este practică de oarece un comerciant poate să aibă activ ori cât de mare, din moment ce nu-și plătește creanțele la termen, produce turburări în comerț.

La motivul prelungirii plăților de către creditori pe termen de 1 an, Curtea răspunde foarte legal că în timpul falimentului nu se poate acorda falitului nici o prelungire de termen de cât prin moratoriu. În adevăr, în această împrejurare legiuitorul în interesul tuturor creditorilor și pentru asigurarea lor, cere anumite condițiuni, impune măsuri, fără de care s'ar eluda instituția moratorului, iar ridicarea falimentului ar depinde de bunul plac al câtorva creditori interesați în dauna celorlalți.

Deducând că pasivul este mai mare decât activul Curtea termină cu următoarea considerație de drept: că, chiar dacă s'ar putea prelungi creanțele exigibile în timpul falimentului, falitul fiind insolubil se opune art. 1025 c. civ. Obiectăm Curței că articolul citat nu este aplicabil în speță. Acest articol se referă la debitorii civili. Codul de comerț prin art. 44 și 312 interzice categoric termenul de grație atât în privința obligațiilor comerciale cât și în materie cambială. În raporturile comerciale și mai ales în faliment singurul mijloc de prelungire a plăților nu este de cât moratoriul.

Decizia ce adnotăm are o opinie separată formulată de minoritatea Curței. Opinia minorității pleacă dela chestia interesului băncii oponente în proces, admitând afirmativa. Banca oponentă având a mai încasa creanțe de a valoare însemnată și nădăjduind prin ridicarea falimentului achitarea lor integrală, interesul ei este necontestat.

Minoritatea — ca și majoritatea Curței — susține teoria efectului devolutiv și atributiv de instanță al sentințelor declarative în faliment. În legătură cu această opinie analizează situația creditorilor, care n'au acordat prelungire termenului de plată, încheind că ei nu mai sunt creditori în proces. Și chiar în cazul când ei ar avea această calitate, sunt garantați prin suma de 16000 de lei, care se găsesc în casa sindicului prin lichidarea unei părți din activ. Deci, toată discuția în proces o reduce la chestia creditorilor, care au acordat termen de prelungire.

Mărginind discuția numai asupra acestui punct de aci scoate următoarea situație nouă a falitului: activul său de 600000 lei, creditul de care se bucură manifestat prin acordarea unei prelungiri de plată, că cea mai mare parte din pasiv a fost achitat. Neintemeiat pe aceste fapte minoritatea conchide la ridicarea stărei de faliment motivând, „că față de această modificare interesul „public trebuie să cedeze interesului particular, „care primează orice alte considerațiuni, atât „timp cât nu se aduce nicio vătămare ordinii sociale“. Rămânând în sfera pur juridică—fără a atinge chestia individualismului și colectivismului din sociologie — suntem de părere contrarie. În adevăr, însăși minoritatea afirmă prin considerentul citat, că în această afacere este un interes public. Ei bine, câtă vreme va exista interes public, orice interes particular trebuie sacrificat, căci falimentul este instituit în interesul ordinii publice. Aceasta reese din istoricul falimentului și din dispozițiunile legii actuale. Și rațiunea instituției este aceasta: interesul public este inseparabil de buna ordine socială. Ori de câte ori dar interesul particular va trece înaintea celui public, ordinea

socială va fi atinsă. Prin urmare minoritatea cade în eroare când raționează, că în materie de ordine publică interesul social ar putea vreodată să fie sacrificat în favoarea celui particular fără a se atinge ordinea publică. Acest adevăr reese și din alte motive, pe care le vom desvolta în rândurile următoare.

În considerentele pentru ridicarea stărei de faliment minoritatea opinează că cineva poate să ridice starea de faliment chiar când n'a achitat integral pasivul. Această părere mi se pare atât de largă în cât depășește limita legalității. Cineva se prezintă în opoziție sau apel cu creanțele integral achitate și totuși se discută pe motive legale, juridice dacă se poate sau nu să se ridice starea de faliment? Dar când sunt încă creanțe neachitate, care să fie motivele ridicării falimentului? Nu este nici unul: încetarea plăților este evidentă.

În susținerea opiniei sale minoritatea totuși găsește motive și anume, aranjamentul pe care falitul poate să-l facă cu creditorii. Motivul este însă neintemeiat, de oarece prin sentința de declarare falitul devine incapabil să mai facă vreă convenție. În timpul falimentului singurul angajament cu creditorii nu se poate face decât prin mijlocul moratorului. Ni s'ar putea aduce ca obiecție chestia concordatului voluntar. Răspundem: în această împrejurare convenția este patronată de lege, ea îngrijește ca creditorii să fie egal plătiți, niciunul să nu fie favorizat în dauna altuia. Angajamentul liber în timpul falimentului în afară de eludarea moratorului și a concordatului, ar fi o învoială în afară de lege, o transacție particulară în materie de ordine publică, ceia ce ar aduce o atingere a interesului public.

Minoritatea mai aduce ca motive în considerentele opiniei sale afacerile prospere ale falitului între anii 1908—1911, activul covârșitor față de pasiv, suma considerabilă produsă prin lichidarea activului, creditul falitului, fapte, care adunate la un loc dovedesc solvabilitatea falitului, că el n'a fost decât în jenă momentană, iar în viitor va putea face față plăților. Raționamentul minorității este neintemeiat: toate aceste fapte privesc viitorul și se pune în discuție când se cere moratoriul. În chestia ridicării falimentului trebuie să se discute situația prezentă, adică încetarea plăților. Puțin importă, dacă cineva este solvabil, dacă are credit, din momentul ce nu-și plătește datoriile, produce turburări în comerț, căci comerțul nu poate să prospereze decât atunci, când obligațiunile se îndeplinesc punctual.

În sfârșit, minoritatea termină cu acest considerent, că falimentul trebuie ridicat, de oarece atât interesul public cât și cel particular al creditorilor cer, ca energiile comerciale să nu fie în-

lăturale, ci încurajate în comerț. Asupra acestui punct trebuie să facem o discuție: Despre care energii este vorba. Căci în viață sunt energii creatoare și distrugătoare. Energiile creatoare—toată lumea este de acord—trebuie cultivate, iar cele distrugătoare împiedecate. Cu toții constatăm—și adevărul este depinde banal—că în țara noastră sunt multe energii, dar foarte puține au disciplină, îndrumarea bună. Nu ne plângem de inteligență,

de instrucțiune, ci de lipsa cinstei, a caracterului și educației.

Revenind la chestie conchidem, că energiile care aduc perturbări în viața comercială prin neîndeplinirea obligațiilor, energiile, care n'au prevederea, conștiința răspunderii sunt energii distrugătoare, ele deci trebuie înlăturate.

Ploiești, 22 Iunie 1913

P. VASILESCU

Avocat, profesor

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. I

Recurent Soc. Rom. Americană prin d-l avocat V. Cancicov.
Intimată Ecaterina H. Cantili prin d-nii avocați M. Antonescu
și Zmeureanu.

***Partagiu. — Caracter declarativ de drepturi. — Oposabilitatea lui terților independent de ne-transcrierea actului.**

I. Partajul fiind declarativ iar nu translativ de drepturi, este opozabil terților, independent de formalitatea transcripțiunii actului care-l constată. (Cas. s. I, decizia No. 261 din 29 Martie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei No. 114/912 a Curții de apel Buc., s. II).

CASATIE S. II

Recurentă Primăria Dobrotești prin d-l avocat C. V. Obedeanu
Intimat Ministerul de Interne prin d-l avocat Aurel Eliescu

Islaz comunal. — Executarea măsurătorii și hotărâniciei lui. — Contestație. — Recurs în casație. — Termen. — Art. 402 pr. civ.

I. Termenul de recurs în casație în materie de contestație la executarea măsurătorii și hotărâniciei unui islaz comunal este acel prevăzut de art. 402 pr. civilă, adică de o lună de la pronunțare, întru cât în această materie nici legea tocmelilor agricole nici regulamentul din 28 Februarie 1909 nu dispun altfel în privința termenului de recurs. (Cas. s. II, decizia civilă 72 din 18 Martie 1913, prin care s'a respins recursul contra deciziei Curții de apel București s. II, No. 109/912).

Recurentă Elena Eremia Motofolea s. a. lipsă
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Pedepse. — Munca silnică. — Neaplicarea ei, când acuzatul are 60 ani împliniți. — Motiv de casare invocat din oficiu. — Admitere. — Art. 14 c. penal.

2. Osânda la munca silnică pe viață sau pe timp

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Redacția

mărginit nu poate fi pronunțată în contra acelor care, la pronunțarea hotărârii definitive, erau în etate de 60 ani împliniți, ci în locul acestei pedepse se osândește la reclusiune.

Prin urmare, dacă se constată din toate actele de instrucțiune, din deciziunea de trimitere și din decizia Curții cu jurați că condamnatul în momentul pronunțării hotărârii condamnatoare era în etate de 60 ani împliniți, magistrații Curții cu jurați, condamându-l la munca silnică pe viață, violează art. 14 c. penal. (Cas. II, decizia penală No. 855, din 29 Aprilie 1913, prin care s'a casat după recursul făcut de Ileana I. Motofolea, numai în ce privește aplicarea pedepsei și respins recursul făcut de Safta Irimia Motofolea contra deciziei Curții cu jurați din jud. Neamț; No. 10/913).

CASATIE S. III

Recurent Ministerul de fin. prin d-l avocat Al. Zeuceanu.
Intimatul D-r H. Perlberger prin d-l avocat E. Racoviță.

Taxa de 3% pe salariu. — Asociat care conduce și administrează o societate. — Remunerație anuală, pentru serviciile ce prestează deosebit de beneficiile din asociație. — Aplicarea taxei de 3% asupra acelei retribuții.

Dacă între o societate și unul din asociați există și raporturi de prestare de servicii, pe lângă acele de asociat, stipulându-se o plată pentru munca depusă în administrarea și conducerea societății de către acel asociat, dânsul urmează să fie supus la taxa de 3% asupra remunerației ce primește pentru serviciile prestate societății (Cas. III, decizia No. 205, din 24 Aprilie 1913, prin care s'a casat sentința trib. Bacău, s. I, No. 554/912).

NOTA.—A se vedea în acelaș sens Cas. III, decizia fiscală No. 862 din 27 Noembrie 1912, al cărei sumar s'a publicat în *Curierul Judiciar*, No. 9, din 1913, pag. 108, col. 2 a.

R. B.